

Tisztelt Olvasó!

A Miskolci Egyetemen az elmúlt években létrejött egy migráció kutatással foglalkozó csoport, mely karokon átívelő interdiszciplináris szemléletű vizsgálatokat folytat. Az egyik kiemelkedő tématerület a fiatalok - különös képen az oktatási célú - mobilitásának elemzése, melyből tematikus különszámunk a Gazdaságtudományi Karon folyó kutatások eredményeiről számol be. Az általunk vizsgált fiatal korcsoport – a 16-29 év közötti korosztály - mobilitása egy speciális területe a migrációnak. Elsősorban azt a folyamatot fedi le, amelynek során a fiatal egyének vagy csoportok úgy váltanak lakókörnyezet, illetve társadalmat, hogy ez egybeesik a felnőtté válással. Az oktatás és a szociálpolitika gyakran ösztönzi és megkönnyíti a fiatalok transznacionális mobilitását, azzal a várakozással, hogy a mobilitás nemcsak az egyén kompetenciáit növeli az életben, hanem a helyi és nemzeti közösségek szélesebb körének hasznára válik. A földrajzi helyváltoztatás önmagában nem elegendő ahhoz, hogy fiatalok mobilitásának nevezzük, ahhoz, hogy a fiatalokra jellemző mobilitás legyen, a tanulás további tevékenységeivel és folyamataival kell gazdagodnia.

Fiatalok mobilitásával foglalkozó különszámunkban egyrészt tanulmányokat közlünk, a MOVE (MOVE „Mapping mobility – pathways, institutions and structural effects of youth mobility in Europe” HORIZONT 2020 projekt (szerződésszám: 649263) www.move-project.eu) nemzetközi kutatás magyar eredményeiből. A MOVE projekt 2015-2018 között folytatott vizsgálatokat azzal a céllal, hogy megfogalmazza hogyan lehet a fiatalok mobilitása ‘jó’ mind a társadalmi gazdasági fejlődés, mind a fiatalok egyéni fejlődése szempontjából, s melyek az említett jótékony mobilitást elősegítő/gátló tényezők? A jelen tanulmányok közül egy írás, a gazdasági társadalmi folyamatok és a fiatalok tanulási célú mobilitása közötti oksági kapcsolatot mutatja be, másodlagos makroadat-elemzés eredményeire támaszkodva. Egy következő cikk 27 problémacentrikus mélyinterjúra alapozva a mobilitás során szerzett vagy utólag rekonstruált idegen nyelvtudás kompetenciával összefüggő tapasztalatokat elemzi. Bemutatunk egy vizsgálatot, melyben egy 184 elemű gazdálkodástani ismereteket tanuló miskolci hallgatói mintán arra kerestük a választ, hogy egy magyar vidéki egyetemen melyek a motiváló és gátló tényezők a mobilitásnak. A kötetben helyet kapott a felsőoktatási rendszer intézményi összetevőiehez köthető tényezők nemzetközi mobilitásra gyakorolt hatását tárgyaló írásunk is. Az innováció, a tudás és a mobilitás kapcsolatát vizsgáló tanulmány előre vetíti a fiatalok mobilitásának és egy nemzetközi oktatási piac magyarországi aspektusainak további kutatását.

Az általános mobilitás az Európai Unióban alacsonyabb, mint a világ többi részénél. Európán belül az egyes országok migrációs egyenlege kirajzol egy centrális fogadó és egy periférikus küldő alakzatot. A 16-29 éves lakosság esetében, a mobilitási egyenleg a posztzocialista országokban, így Magyarországon is világos perifériás mintázatot követ, azaz a küldő országok között található. Az utóbbi évtized az európai fiatalok mobilitásának előmozdítása érdekében az EU-n belüli támogató programok számának növekedése dacára, a fiatalok még mindig vonakodnak és/vagy akadályozva érzik magukat külföldi oktatásban, gyakorlatban vagy munkavállalásban való részvételben.

Dabasi-Halász Zsuzsanna
Miskolci Egyetem
Gazdaságtudományi Kar